Eerst aanbellen voor bezoek aan de zeugen

Betere biestopname

08:00 uur. De werkdag van Pim Peters begint op maandagmorgen met een rondgang langs de kraamafdelingen van 'proefboerderij' VIC Sterksel. Op het bedrijf in het Brabantse Sterksel verzorgt hij de dieren in de kraamstallen en ondersteunt de onderzoekers. Peters werkt sinds zes jaar bij het 'innovatiebedrijf'. Direct na zijn opleiding aan de HAS trad hij in dienst en legde zich toe op kraamstalmanagement.

Peters is net terug uit het Oostenrijkse Wenen. Daar begeleidde de kraamstalspecialist op de plaatselijke universiteit de medewerkers bij de worp van de eerste biggen in de nieuwe Pro Dromi kraamhokken aldaar. In Sterksel wordt onderzoek gedaan naar dit door 14 Nederlandse varkenshouders ontwikkelde systeem.

Het tegemoetkomen aan de natuurlijke behoefte van het varken staat centraal bij het Pro Dromi systeem. „Omdat de zeug hierin met onder meer een jute zak haar eigen nestje kan maken en ruimte heeft om te werpen, hoeft ze minder van houding te wisselen. Ze ziet en ruikt aan de eerstgeworpene en weet zodoende wat er gaande is. Dat maakt dat zij zich op haar gemak voelt", weet Peters.

Hallo, wie is daar?

09:30 uur. Voordat Peters de afdeling met hoogdrachtige zeugen binnengaat, belt hij aan. Vervolgens hangt hij een speeldoos met rustgevende muziek om zijn nek. Pas dan opent hij de deur. „Door deze aankondiging raken de biggen gewend aan de binnenkomst van de varkenshouder. Een sociaal dier heeft baat bij herkenbaarheid op stressmomenten." Bij het onderzoek besteden ze aandacht aan een goede mens/dier-relatie door de biggen al in de kraamfase te laten wennen aan menselijk contact. Deze transitieproef moet de overgang naar het spenen zo klein mogelijk maken. „Het is de bedoeling dat dit resulteert in minder antibioticagebruik en een lagere speendip."

De varkens maken, anders dan in reguliere varkensstallen, niet halsoverkop aanstalten om met een hoop herrie op te staan. Dit lijkt in alle afdelingen het geval. Niet alleen daar waar de zogeheten transitieproef plaatsvindt.

Peters wijst onderweg naar de volgende afdeling op een apparaatje: „Het maakt de biggenkommen automatisch schoon met borstels. Medewerkers noteren elke dag hoeveel minuten ze per hok bezig zijn met schoonmaken. Deze cleanfeeder bespaart tijd."

028_pb08 werkdag.indd 28 28-11-13 12:10

Tekst en beeld: Ruth van Schriek

Pim Peters is dierverzorger in de kraamstallen van de WUR op het Varkens Innovatie Centrum in Sterksel (NB). Hij ondersteunt onderzoekers in praktische zin. Hij doet alle voorkomende werkzaamheden bij de zeugen en biggen.

Werkgever: WUR | Naam: Pim Peters | Functie: kraamstalspecialist | Datum: 11 november 2013

Groepshuisvesting lacterende zeugen

11:00 uur. Peters maakt eens per drie weken samen met de bedrijfsdierenarts een ronde op de proefboerderij. De veearts ent vandaag zeugen tegen vlekziekte en PRRS, en spreekt met Peters eventuele problemen door. Op de dagelijks door medewerkers bijgehouden lijsten aan de deur van elke afdeling bekijkt de dierenarts de spekdiktes. Hij concludeert als hij alle dieren heeft gezien dat de zeugen in prima conditie zijn.

In het onderzoek naar de groepshuisvesting voor kraamzeugen wordt druk geëxperimenteerd. Zo worden na elke ronde nog de werphokken aangepast. De vijf drachtige zeugen kunnen er zelf een hok kiezen om een nest te maken. „De biggen worden hierdoor robuuster en leren mee-eten met de zeug. De biggen bewegen meer en kunnen meedrinken bij andere zeugen, wat de weerstand ten goede komt", somt Peters de voordelen van het systeem op.

Na het bezoek van de dierenarts overlegt Peters met de chef onderzoek van VIC Sterksel en onderzoekers van de WUR over het bijleggen van biggen. „Tomen volleggen doe je het beste 12 uur na de geboorte; dan hebben de biggen in elk geval de biest gehad", adviseert Peters.

Niet altijd speelkwartier

14:00 uur. Na het overleg gaat Peters terug naar de Pro Dromi stal. Het speelgoed voor de biggen laat Peters drie keer per dag zakken. „Zo blijft het interessant", zegt hij. Het is een van de te onderzoeken oplossingen tegen staartbijten. De oplossing hebben ze in Sterksel nog niet gevonden, maar de onderzoekers blijven experimenteren met niet couperen; „We willen anticiperen op eventuele wetgeving. We willen uitvinden welke maatregelen wel en niet werken."

Na vijf jaar ervaring met en onderzoek naar Pro Dromi, verwacht Peters goede resultaten van deze kraamhokken; „Rustige zeugen, korte partusduur en betere kwaliteit van de gespeende biggen." Een jute zak speelt hierbij een cruciale rol. Het biggennest met een voor biggen geschikt klimaat, is voorzien van de zak die voor het werpen bij de zeug lag. De geur aan de verplaatste zak maakt dat de biggen al een paar uur na de geboorte graag in hun eigen hok zijn. „Wat betreft dierenwelzijn zet je met deze huisvesting flinke stappen", vindt Peters. Omdat er meer ruimte nodig is, zijn deze kraamhokken voor varkenshouders wel duurder in aanschaf.

028_pb08 werkdag.indd 29 28-11-13 12:11